

ชุมชนต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยด้วยแนวคิดขยะเหลือศูนย์ (Zero waste) ของชุมชน
พูนบำเพ็ญ แขวงภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
เอกรินทร์ ตังนิธิบุญ และ ธิติมา เกตุแก้ว
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยแนวคิดขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste) 2) สร้างรูปแบบชุมชนต้นแบบในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยแนวคิดขยะเหลือศูนย์ (Zero waste) ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนพูนบำเพ็ญ และ 3) สร้างสื่อดิจิทัลสำหรับชุมชนต้นแบบในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยแนวคิดขยะเหลือศูนย์ (Zero waste) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่ในการศึกษา คือ ชุมชนพูนบำเพ็ญ แขวงภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และประชุมระดมความคิดเห็น รวมทั้งใช้สื่อดิจิทัลในการจัดทำสื่อการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า คราวเรือนในชุมชนพูนบำเพ็ญส่วนใหญ่ยังไม่มี การคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งขยะที่พบส่วนใหญ่เป็นขวดพลาสติก เศษอาหาร เศษใบไม้ กิ่งไม้ ขวดแก้ว กระป๋องอะลูมิเนียม และเศษผ้า การทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชน จะทิ้งในถังขยะที่ทางสำนักงานเขตตั้งไว้เป็นจุดๆ ในชุมชน โดยจะทำการเก็บขนขยะมูลฝอยในวันพุธ และวันเสาร์ จากการประชุมชุมชนเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการขยะด้วยแนวคิดขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste) พบว่าชุมชนมีความต้องการที่จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ zero waste ชุมชนพูนบำเพ็ญ เพื่อเป็นต้นแบบศูนย์เรียนรู้ที่เน้นการให้ความรู้แก่ผู้เรียนรู้ให้เข้าใจถึงหลักการลดปริมาณและใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยมีแผนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วางกระบวนการ 2) พัฒนาสภาพแวดล้อม และ 3) พัฒนาสื่อเรียนรู้และเสริมประสบการณ์ ซึ่งรูปแบบชุมชนต้นแบบในการจัดการขยะด้วยแนวคิดขยะเหลือศูนย์ (Zero waste) จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ zero waste ชุมชนพูนบำเพ็ญ มีสถานี่การเรียนรู้จำนวน 5 สถานี่ ประกอบด้วย 1) ธนาคารขยะ 2) ดินอินทรีย์ 3) มห้ศจรรย์มูลไส้เดือน 4) กลุ่มเกษตรกรคนเมือง และ 5) ร้านค้าเกษตรกรคนเมือง และทำการพัฒนาสื่อดิจิทัลขึ้นมา อยู่ในรูปแบบวีดิทัศน์ (Video) โดยนำเสนอเนื้อหาขั้นตอนในแต่ละสถานี่เรียนรู้ที่มีประโยชน์บนสื่อดิจิทัลให้เข้าถึงได้ง่าย และทำการสร้างคิวอาร์โค้ด (QR code) เพื่อสามารถแสดงผลการบนโทรศัพท์มือถือได้โดยตรง

คำสำคัญ: ชุมชนต้นแบบ การจัดการขยะมูลฝอย แนวคิดขยะเหลือศูนย์

Community role model for solid waste management according to zero waste by participation of Punbumpen community Phasi Charoen District, Bangkok.

Eakrin Tungnitiboon and Thitima Ketkaew

Science and Technology Faculty, Dhonburi Rajabhat University

2019

Abstract

The objectives of this research were to 1) analyze appropriate guidelines for solid waste management according to zero waste, 2) establish community role model for solid waste management, and 3) develop digital media for community model in the solid waste management. Both quantitative and qualitative research methods had been used. The area of research was Punbumpen community, Phasi Charoen District, Bangkok. Questionnaires and community meeting were used to collect the data. In addition, Digital Media was used to create learning media

The result shows that most households in Punbumpen community do not separate of solid waste. Most solid wastes are plastic bottles, food scraps, leaf debris, twigs, glass bottles, aluminum cans and shreds. Solid waste disposal of people will throw in the trash that the district office set up in the community by solid waste collect on Wednesday and Saturday. Community meeting about appropriate guidelines for waste management according to zero waste found that the community needs to set up zero waste learning center of Punbumpen community for learning center that focuses on educating learners understand about the principles of reduced and utilization of solid waste. The operation plan is 3 steps consisting of 1) put the process, 2) Environmental Development, and 3) develop the learning media for enhancing experiences. The format of community role model for waste management according to zero waste established as zero waste learning platform of Punbumpen community consisting of 5 learning stations: station 1; waste bank, station 2; organic soil, station 3; vermicompost wonderful, station 4; urban agriculture group and station 5; urban agriculture store. The digital media in video format for presenting the step-by-step content in each learning station on digital media easy access and create. The QR code to display results directly on the mobile phone.

KEYWORDS: community model, solid waste management, zero waste